

Godišnjica bombardovanja - Položaj Srbije nakon 22 godine

Vazdušni napadi NATO snaga na Srbiju, odnosno tadašnju SRJ počeli su na današnji dan pre tačno 22 godine. Za 78 dana poginulo je oko 2500 ljudi. Odluka o bombardovanju doneta je prvi put u istoriji bez odobrenja Saveta bezbednosti UN. Naredbu tadašnjem komandantu savezničkih snaga, američkom generalu Vesliju Klarku izdao je generalni sekretar NATO -a Havije Solana. Istoričar Ratko Vukelić kaže da

bombardovanje nije bilo moguće izbeći i navodi pet ključnih razloga.

Pre 22 godine, na današnji dan, snage NATO-a su počele bombardovanje tadašnje Savezne Republike Jugoslavije. Napadi su trajali 11 nedelja i u njima je, prema procenama iz različitih izvora, poginulo između 1.200 i 4.000 ljudi. Istoričar Ratko Vukelić navodi razloge zbog kojih bombardovanje nije bilo moguće izbeći.

Bombardovanje je počelo nakon što je Skupština Srbije potvrdila da ne prihvata odluku o stranim trupama na svojoj teritoriji i predložila da snage Ujedinjenih nacija nadgledaju mirovno rešenje sukoba na Kosovu. NATO je 24. marta 1999. u 19.45 casova započeo vazdušne udare krstarećim raketama i avijacijom, na više mesta u Srbiji i Crnoj Gori. Promenjen je odnos međunarodnih snaga, naš položaj u svetu ali i odnosi velikih sila, svet više nije unipolaran i teško da se mogu ponoviti događaji iz marta 1999. godine, ističe Vukelić.

Tadašnje vlasti u Beogradu procenile su štetu na oko stotinu milijardi dolara i zatražile nadoknadu od članica NATO-a. Grupa ekonomista G17 štetu je procenila na 29,6 milijardi dolara.

Bombardovanje je okončano 10. juna, usvajanjem Rezolucije 1244 Saveta bezbednosti UN. Vukelić ističe da će kako vreme prolazi ugled Srbije u svetu jačati i da će nam naša neutralnost doneti brojne benefite.

Tokom 11 nedelja napada gotovo svi gradovi u Srbiji našli su se na meti snaga NATO-a. Uništeno je i oštećeno 25.000 stambenih objekata, onesposobljeno 470 kilometara puteva i 595 kilometara pruga. Oštećeno je 14 aerodroma, 19 bolnica, 20 domova zdravlja, 18 dečjih vrtića, 69 škola, 176 spomenika kulture i 44 mosta, dok je 38 razoreno. Uništena je trećina elektroenergetskog kapaciteta zemlje. Tokom bombardovanja izvršeno je 2.300 vazdušnih udara na 995 objekata širom zemlje, a 1.150 borbenih aviona lansiralo je blizu 420.000 projektila ukupne mase 22.000 tona. NATO je lansirao 1.300 krstarećih raketa, izručio 37.000 „kasetnih bombi“ i upotrebio zabranjenu municiju sa osiromašenim uranijumom.